

proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2022
mun. Chişinău

Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova

Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Se aprobă şi se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiţiei

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Codului penal al Republicii Moldova (inițiativa legislativă nr. 394 din 15.12.2021) și comunică următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de act normativ are drept scop modificarea cuantumului proporțiilor prevăzute de art. 126 din Codul penal și modificarea art. 190 din Codul penal.

La **Art. I pct. 1** cu referire la modificările propuse la art. 126 din Codul penal.

Proiectul de lege vizează modificarea art. 126 alin. (1) și alin. (1¹) din Codul penal, în sensul majorării proporțiilor mari de la 20 salarii medii lunare pe economie prognozate (ceea ce constituie pentru anul 2022 suma de 198 000 lei) la 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate (ceea ce constituie pentru anul 2022 suma de 396 000 lei), iar proporțiile deosebit de mari se propune de majorat de la 40 salarii medii lunare pe economie prognozate (396 000 lei pentru anul 2022) la 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate (990 000 lei pentru anul 2022).

Din cele descrise în nota informativă care însoțește proiectul de lege reiese că autorii propun majorarea plafoanelor pentru stabilirea proporțiilor mari și proporțiilor deosebit de mari urmărind, în particular, scopul producerii unor efecte juridice asupra calificării (încadrării juridico-penale) și sancționării (pedepsirii) infracțiunilor contra patrimoniului, or, după cum invocă autorii amendamentelor propuse, pentru anul 2020, aproape fiecare a doua infracțiune înregistrată este din categoria infracțiunilor contra patrimoniului, ponderea acestora constituind 44,6% din numărul total de infracțiuni înregistrate și, concomitent, cea mai mare parte a deținuților care ispășesc pedepse privative de libertate în instituțiile penitenciare din țară sunt condamnați pentru comiterea infracțiunilor contra patrimoniului (furt, jaf, tâlhărie, escrocherie etc.), ceea ce, în opinia autorilor proiectului de lege, se datorează faptului că legislația penală națională, în majoritatea cazurilor, prevede în mod exclusiv pedeapsa penală cu închisoarea pentru săvârșirea infracțiunilor contra patrimoniului în variantele sale agravate – „în proporții mari” și „în proporții deosebit de mari”.

Examinând prezentul proiect de lege, Guvernul subliniază că umanizarea legislației penale și a justiției penale, și promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea

drepturilor omului se numără printre prioritățile-cheie ale reformelor din sectorul justiției din Republica Moldova. Potrivit Programului de activitate al Guvernului „Moldova vremurilor bune”, aprobat la 3 august 2021, în vederea atingerii priorităților imediate și a obiectivelor de dezvoltare pe termen lung, este propusă în sarcina Ministerului Justiției, elaborarea și promovarea politicilor publice în domeniul justiției pentru a asigura un sistem judiciar independent și o justiție transparentă și echitabilă, respectarea și apărarea drepturilor omului, lupta eficientă cu corupția și edificarea statului de drept. De asemenea, Strategia pentru asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022-2025 prevede, în cadrul Obiectivului 2.1, promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului.

Totuși, Guvernul menționează că la stabilirea faptelor penale și a pedepselor pentru acestea, legiuitorul trebuie să țină cont de principiul proporționalității între gravitatea infracțiunii și scopul pedepsei penale.

Unul dintre cele mai tradiționale instrumente pentru umanizarea legislației penale este reducerea asprimii sancțiunilor și menținerea proporționalității acestora în funcție de scopul urmărit și gravitatea infracțiunii. Modificările legislative care au drept scop decriminalizarea și umanizarea politicii penale a statului trebuie să fie efectuate în baza unor studii comprehensive elaborate cu implicarea tuturor actorilor din domeniu. În acest sens, ținem să menționăm că modificările frecvente la legislația penală care au drept scop declarat umanizarea politicii penale, ar putea diminua securitatea juridică, în ceea ce privește previzibilitatea și coerența jurisprudenței. De altfel, modificările propuse la art. 126 din *Codul penal* trebuie să fie însoțite de un studiu amplu cu referire la impactul asupra tuturor infracțiunilor prevăzute de cod și modul în care interferează fapta prejudiciabilă cu scopul pedepsei penale și restabilirea echității sociale în final.

Prin urmare, în urma examinării prezentului proiect de lege Guvernul menționează că modificările propuse la art. 126 din *Codul penal* prin majorarea proporțiilor mari și deosebit de mari vor avea un impact major asupra majorității faptelor infracționale, în special a infracțiunilor cu un caracter patrimonial. Acest fapt se datorează caracterului general al termenului de proporții mari și faptul că acesta constituie unul din elementele constitutive ale componenței de infracțiune, determinând intervenirea răspunderii penale. Or, daunele în proporții mici, care determină atragerea la răspundere în temeiul *Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008* (art. 18), constituie daunele care la momentul săvârșirii contravenției nu depășesc 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Modificările propuse la art. 126 din *Codul penal*, vor determina majorarea proporțiilor mari și deosebit de mari a daunelor cauzate prin infracțiune, care la rândul lor vor duce la decriminalizarea caracterului penal al faptei și/sau recalificarea faptei infracționale conform unui alt alineat din *Codul penal*. Pe această cale, urmărirea penală care

a fost pornită pe infracțiunile săvârșite până la eventuala intrare în vigoare a modificărilor la art. 126 din *Codul penal* va determina, potrivit articolelor 275 și 285 din *Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003* încetarea urmăririi penale pe motivul că fapta nu mai întrunește elementele constitutive ale infracțiunii. Dacă cauza penală se află la etapa judecării în instanța de judecată, asupra cauzei penale instanța va decide încetarea acesteia prin pronunțarea unei sentințe în acest sens.

Ținem să menționăm faptul că, în cazul infracțiunilor contra patrimoniului, latura subiectivă cauzată prin vinovăție este exprimată sub formă de intenție directă, astfel încât subiectul infracțiunii înțelege caracterul prejudiciabil al faptei și prevede urmările prejudiciabile. Așadar, făptuitorul realizează pericolul social sporit al acțiunilor sale și consecințele negative asupra stării materiale a victimei, însă oricum nu renunță la comiterea infracțiunii. Prin urmare, majorarea cuantumului proporțiilor mari și deosebit de mari ar conduce la prejudicierea intereselor victimei infracțiunii, or aceasta ar rămâne nesatisfăcută de actul de justiție.

În contextul celor enunțate, vă prezintăm câteva exemple:

- infracțiunea prevăzută de art. 196 din *Codul penal* „*Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere*” care nu va depăși suma de 396 000 lei va fi calificată ca contravenție. La acest capitol art. 106 din *Codul contravențional* prevede sancționare cu amendă de la 30 la 90 unități convenționale (de la 1500 la 4500 lei), ceea ce denotă un caracter vădit inechitabil, în situația cauzării de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere în valoare de 390 000 lei, se va aplica sancțiune maximă de 4500 lei.

- infracțiunea prevăzută de art. 197 din *Codul penal* „*Distrușgerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor*” care nu va depăși suma de 396 000 lei va fi calificată ca contravenție. La acest capitol art. 104 din *Codul contravențional* prevede sancționare cu amendă de la 18 la 36 unități convenționale (de la 900 la 1800 lei), în situația distrușgerii sau deteriorării intenționate a bunurilor în valoare de 395 000 lei, se va aplica sancțiune maximă de 1 800 lei.

- în aceeași situație sunt și infracțiunile informatice și infracțiuni în domeniul telecomunicațiilor, precum și infracțiunea prevăzută de art. 241 din *Codul penal* „*Practicarea ilegală a activității de întreprinzător*”, în caz dacă profitul nu va depăși suma de 396 000 lei va fi calificată ca contravenție. La acest capitol art. 263 din *Codul contravențional* prevede sancționare cu amendă de 60 la 180 de unități convenționale (de la 3 000 la 9 000 lei), astfel pentru un profit ilicit de 395 000 lei se va aplica sancțiune maximă de 9 000 lei.

Situație similară și pentru art. 185¹ alin. (1), art. 185² alin. (1)-(6), art. 216 alin. (1), art. 232 alin. (1), art. 235 alin. (1), art. 241¹ alin. (1), art. 245² alin. (1), art. 245³ alin. (1), art. 245⁴ alin. (1), art. 245⁶ alin. (1), art. 245⁸ alin. (1), art. 245⁹ alin. (1), art. 245¹¹ alin. (1), art.

245¹² alin. (1)-(3), art. 246 alin. (1), art. 246² alin. (1)-(2), art. 250 alin. (1), art. 252 alin. (1), art. 253 alin. (1), art. 255 alin. (1), art. 259 alin. (1), art. 260², art. 260³ alin. (1), art. 260⁴ alin. (1), art. 260⁶ alin. (1), art. 261¹ alin. (1), art. 263 alin. (1), art. 281, art. 329 alin. (1), art. 378 alin. (1), art. 380 alin. (1), art. 382 alin. (1). Nu toate componentele de infracțiune indicate au un corespondent în materie contravențională.

În conformitate cu art.14 din Codul penal:

„ (1) Infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

(2) Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni”.

În nota informativă la proiectul de lege se menționează că majorarea proporțiilor de la art. 126 din Codul penal, va diminua numărul de infracțiuni grave și deosebit de grave, precum și pedepsele cu închisoarea aplicate pentru infracțiuni contra patrimoniului, însă de fapt se atestă că faptele calificate ca infracțiuni la articolele enunțate supra, în general nu vor mai fi sancționate, în limita majorată a proporțiilor, din punct de vedere penal, cu toate că acestea atentează la ordinea de drept a statului și/sau a drepturilor persoanelor fizice/juridice.

Nefiind indicat în nota informativă, nu este clar dacă aceste fapte decriminalizate vor fi sancționate contravențional, existând încadrarea juridică corespunzătoare. Or, potrivit art. 10 din Codul contravențional: „Constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională”.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul penal: „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale”.

De asemenea, nu este clar care va fi situația acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate/civile în baza art. 219 din Codul de procedură penală, pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, dacă urmărirea penală/examinarea cauzelor penale va fi încetată.

Totodată trebuie să subliniem faptul că proporțiile mari și deosebit de mari se determină în baza cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, care se află în creștere în fiecare an.

Nu în ultimul rând, este important a reitiera faptul că modificarea cuantumului proporțiilor mari și deosebit de mari de la art. 126 din *Codul penal* ar impune și revizuirea prevederilor *Codului contravențional*, or nu toate infracțiunile au un corespondent în materie contravențională, iar majorarea cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune coroborat cu lipsa unei sancțiuni contravenționale va duce la imposibilitatea sancționării unor fapte social periculoase.

Totodată, motivarea modificărilor de la art. 126 din *Codul penal*, prin prisma faptului că activitatea organului de urmărire penală se va concentra pe investigarea infracțiunilor cu grad sporit de pericolozitate, menționăm că *Codul de procedură penală* nu prioritizează efectuarea acțiunilor de urmărire penală în cadrul cauzelor penale în care prejudiciul este în proporții mari sau în proporții deosebit de mari în detrimentul celorlalte cauze penale, indiferent de valoarea prejudiciului suferit, cu excepția de la art. 20 alin. (3) din același cod, conform căruia *urmărirea penală și judecarea cauzelor penale în care sunt persoane aflate în arest, precum și minori, se fac de urgență și în mod preferențial*.

La **Art. I pct. 2** cu referire la modificările propuse la art. 190 din *Codul penal*:

Analiza modificărilor propuse de proiectul de lege analizat a relevat următoarele aspecte privind noua componență de infracțiune de la art. 190 din *Codul penal*:

- **obiectul material** se formulează prin textul „*averii străine*”, prevăzută în redacția nouă, care substituie textul „*bunurilor altei persoane*”, stipulată în redacția actuală;

- **acțiunea principală a laturii obiective**, potrivit noii redacții, se exprimă prin „*acțiunea premeditată de dobândire ilicită*” în loc de „*dobândirea ilicită*”, conform actualei redacții, astfel fiind adăugat textul „*acțiunea premeditată*”;

- **acțiunea adiacentă a laturii obiective**, potrivit noii redacții, se exprimă prin „*inducerea cu bună știință [...] în eroare*” în loc de „*inducerea în eroare*”, conform actualei redacții, astfel fiind adăugat textul „*cu bună știință*”;

- **modalitățile normative** ale acțiunii adiacente rămân aceleași, după cum urmează:
a) prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase; și b) prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate;

- **împrejurările laturii obiective** în redacția nouă „*folosind nume sau calități mincinoase*” substituie redacția veche „*în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil*” și „*dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean*”;

- **urmarea prejudiciabilă a laturii obiective** se specifică în mod expres prin textul „*soldată cu transmiterea injustă a bunului către făptuitor sau către o altă persoană și îmbogățire nejustificată*”.

În condițiile legii penale în vigoare, prima variantă-tip de infracțiune, prevăzută la art. 190 alin. (1) *Codul penal*, constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.

Cu privire la utilizarea cuvintelor „averii străine” este de menționat că în textele dispozițiilor altor norme penale incriminatorii din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului (Capitolul IV din *Codul penal*), cum ar fi art. 186 „Furtul”, art. 187 „Jaful”, art. 188 „Tîlhăria”, art. 189 „Șantajul”, art. 192 „Pungășia”, chiar și art. 191 „Delapidarea averii străine”, se operează, cel mai des, cu sintagma „bunurilor altei persoane” sau, mai rar, cu sintagma „bunurilor”. Astfel, din punct de vedere al uniformității terminologiei, care constituie un criteriu de calitate al actului normativ, este preferabilă utilizarea sintagmei „bunurilor altei persoane” în cuprinsul normei penale de la art. 190 din *Codul penal*.

În context, art. 54 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative* prevede că textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli – terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi. Totodată, argumentele consemnate în nota informativă legate de subînțelegerea dreptului de proprietate asupra bunurilor dobândite ilicit nu sunt pertinente avînd în vedere că, în ultimă instanță, toate bunurile au un proprietar, în afară de bunurile abandonate și cele care prin natura lor nu pot avea un proprietar, corespunzător nu pot fi sustrate și constitui obiect al infracțiunii. Victima infracțiunii poate fi atît proprietar, cît și posesor al bunurilor.

Cu referire la introducerea cuvintelor „acțiunea premeditată” este de reținut că, în legislația națională, atît *Codul penal*, cît și alte acte normative nu oferă, nici expres și nici tacit, o noțiune termenului „premeditat”. În practica judiciară au apărut neclarități în legătură cu aplicarea termenului respectiv, acestea fiind elucidate prin hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11/2012 cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvîrșite prin omor, în care pct. 5.1. stipulează necesitatea întrunirii cumulative a trei condiții:

1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărîrii de a săvîrși omorul și pînă la momentul executării infracțiunii;

2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale;

3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei.

În consecință, completarea normei penale de la art. 190 alin. (1) din *Codul penal* cu cuvântul „premeditată” va permite organului de urmărire penală și instanței de judecată să califice o faptă în conformitate cu elementele constitutive ale uneia dintre componentele de infracțiune prevăzute de art. 190 din *Codul penal* doar în cazul în care vor fi întrunite cumulativ și probate toate cele trei condiții enumerate mai sus, însă care nu sunt reflectate în acte normative ce pot constitui izvor de drept. În celelalte situații (cea a *intenției spontane* și cea a *intenției supravenite*), fapta nu va putea fi încadrată juridico-penal potrivit art. 190 din *Codul penal* în funcție de ipotezele comiterii infracțiunii, neexistând o calificare alternativă, unele fapte cu grad penal de prejudiciabilitate rămânând neacoperite de legea penală, iar unii făptuitori fiind absolviți de răspundere penală. Prin urmare se impune a fi exclus cuvântul „premeditată” de la art. 190 alin. (1) din *Codul penal* și includerea circumstanței agravante „cu premeditare” la art. 190 alin. (2) lit. d) din *Codul penal*.

Referitor la excluderea celor două împrejurări („în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil” și „dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean”) și completarea normei penale cu urmări prejudiciabile menționate în mod expres („soldată cu transmiterea injustă a bunului către făptuitor sau către o altă persoană și îmbogățire nejustificată”) este de notat că în ambele cazuri, atât în cazul împrejurărilor ce urmează a fi excluse, cât și în cazul urmărilor prejudiciabile ce urmează a fi introduse, se operează cu termeni specifici dreptului civil, care, inevitabil, fac trimitere la unele norme extrapenale, de care depinde interpretarea și aplicarea corectă a normelor penale.

Așadar, dacă în redacția actuală se apelează la termenii *act juridic, nul, anulabil, comportament dolosiv/dol* și *comportament viclean/viclenie*, înlăturarea cărora este oportună, atunci în redacția propusă se apelează la termenul *îmbogățire nejustificată*, adăugarea căruia este inoportună. Având în vedere că autorii proiectului invocă în nota informativă la proiectul de lege că una dintre deficiențele normei penale de la art. 190 din *Codul penal* constă în întrebuițarea exagerată a termenilor specifici legislației civile, nu sunt clare raționamentele promovării redacției propuse conținând termenul de drept civil „îmbogățire nejustificată”. Prin cuvintele „îmbogățire nejustificată” se înțelege fapta delictuală reglementată de art. 1979-1997 din *Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002*. Rezultă că, atât conform redacției vechi, cât și conform redacției noi, aplicabilitatea infracțiunii prevăzute de art. 190 din *Codul penal* este condiționată necesarmente de constatarea prealabilă, în modul stabilit de lege, după caz: a) fie a nulității

actului juridic (redacția actuală); b) fie a îmbogățirii nejustificate (redacția propusă); constatare ce reprezintă situația premisă pentru ulterioara urmărire penală și atragere la răspundere penală a făptuitorului.

Considerăm că punerea în dependență a răspunderii penale de declararea în redacția propusă de prezentul proiect de lege la art. 190 din *Codul penal* a îmbogățirii nejustificate este inadecvată principiilor răspunderii penale. Pentru existența infracțiunii de la art. 190 din *Cod penal* nu ar trebuie să fie necesară îndeplinirea unor condiții stipulate în *Codul civil*.

Prin urmare, propunem modificarea art. 190 alin. (1) din *Codul penal* în următoarea redacție:

„(1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare”.

Subsidiar, menționăm că, proiectul necesită redactare sub aspectul regulilor tehnicii legislative.

Referința la actul normativ se va expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017* astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. Sursa de publicare a actului normativ se va indica după următoarea formulă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).

La **Art. I** pct. 1 cuvintele „se înlocuiește” nu sunt caracteristice limbajului normativ și, prin urmare, acestea se vor substitui cu cuvintele „se substituie”.

La **Art. I** pct. 2 se va ține cont că, în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text.

La **Art. I** se va ține cont că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

La **Art. II** alin. (1) se va ține cont că, potrivit art. 56 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării. Totodată, alin. (3) al acestui articol dispune că „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în

cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării trebuie să fie argumentată în nota informativă.